

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ของการวิจัย วิธีดำเนินการวิจัย และผลการวิจัยโดยสรุปดังต่อไปนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษารูปแบบรายการโทรทัศน์การศึกษาที่เหมาะสมสำหรับเยาวชน โดยจำแนกระดับการเรียนรู้ทางด้านพุทธิพิสัย เจตพิสัย และทักษะพิสัย

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักเรียนที่กำลังศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายสังกัดกรมสามัญศึกษา และสำนักงานการศึกษาเอกชน กระทรวงศึกษาธิการ ในกรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2537 จำนวน 86,952 คน ผู้ปกครองของนักเรียนทั้งหมดและผู้ผลิตรายการโทรทัศน์เพื่อการศึกษาที่ออกอากาศทางสถานีโทรทัศน์ ช่อง 3, 5, 7, 9 และ 11 จำนวน 70 คน และกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ตารางสำเร็จของยามาเน ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักเรียน จำนวน 400 คน ผู้ปกครอง จำนวน 400 คน แล้วทำการสุ่มอย่างง่ายจากโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานคร ส่วนผู้ผลิตรายการโทรทัศน์เพื่อการศึกษาที่ออกอากาศทางสถานีโทรทัศน์ ช่อง 3, 5, 7, 9 และ 11 ทำการศึกษาจากประชากร จำนวน 70 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับรูปแบบรายการโทรทัศน์ที่เหมาะสมสำหรับเยาวชน จำนวน 3 ชุด ได้แก่ ชุดที่ 1 เป็นแบบสอบถามสำหรับนักเรียน ชุดที่ 2 เป็นแบบสอบถามสำหรับผู้ผลิตรายการ แบบสอบถามชุดที่ 3 เป็นแบบสอบถามสำหรับผู้ผลิตรายการ แบบสอบถามทั้ง 3 ชุด มีลักษณะเป็นแบบคำถามแบบหลายตัวเลือก และแบบปลายเปิด

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองและทางไปรษณีย์ ได้ข้อมูลมาวิเคราะห์ คือ ชุดที่ 1 แบบสอบถามสำหรับนักเรียน จำนวน 318 ชุด ชุดที่ 2 แบบสอบถามสำหรับผู้ปกครอง จำนวน 284 ชุด และชุดที่ 3 แบบสอบถามสำหรับผู้ผลิตรายการ จำนวน 55 ชุด คิดเป็นร้อยละ 79.5, 71.0 และ 78.5 ของกลุ่มตัวอย่างแต่ละกลุ่มตามลำดับ

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

หาค่าความถี่และค่าร้อยละ ส่วนข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถามปลายเปิด ใช้วิธีการสรุปประเด็นเนื้อหาแล้วนำเสนอเป็นความเรียง

สรุปผลการวิจัย

สภาพของผู้ตอบแบบสอบถามและสภาพการชมรายการโทรทัศน์การศึกษา

นักเรียน

นักเรียนผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นหญิง และศึกษาอยู่ในโปรแกรมวิทยุ-คณิต ส่วนใหญ่ใช้เวลาในการชมโทรทัศน์โดยเฉลี่ยสัปดาห์ละ 7-21 ชั่วโมง และส่วนใหญ่ชมรายการโทรทัศน์ศึกษาเพราะตนเองต้องการชม

ผู้ปกครอง

ผู้ปกครองผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุระหว่าง 31-40 ปี จบการศึกษาระดับปริญญาตรี และใช้เวลาในการชมรายการโทรทัศน์โดยเฉลี่ย 7-21 ชั่วโมง

ผู้ผลิตรายการ

ผู้ผลิตรายการผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ปฏิบัติงานในสังกัดของรัฐบาล จบการศึกษาสูงสุดในด้านการศึกษา มีประสบการณ์ในการผลิตรายการโทรทัศน์ตั้งแต่ 7 ปีขึ้นไป และในการผลิตรายการจะมีส่วนร่วมในการกำหนดวัตถุประสงค์และเนื้อหารายการ และได้ชมรายการโทรทัศน์ที่ผลิตขึ้นเอง เพราะจะได้ดูข้อบกพร่องและนำมาใช้ในการแก้ไขปรับปรุงการผลิตรายการครั้งต่อไป

ตารางที่ 25 (ต่อ)

รูปแบบรายการ	ผู้ตอบ แบบสอบถาม	พุทธิพิสัย						เจตพิสัย					ทักษะพิสัย						
		1	2	3	4	5	6	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	6	7
มิวสิควิดีโอ	นักเรียน	/						/				/							
	ผู้ปกครอง	/						/				/							
	ผู้ผลิตรายการ	/										/							
สารคดี	นักเรียน	/						/				/							
	ผู้ปกครอง	/						/				/							
	ผู้ผลิตรายการ	/										/							
กึ่งสารคดี	นักเรียน	/						/				/							
	ผู้ปกครอง	/						/				/							
	ผู้ผลิตรายการ	/										/							
ละคร	นักเรียน	/						/				/							
	ผู้ปกครอง	/						/				/							
	ผู้ผลิตรายการ	/						/										/	

จากตารางที่ 25 สรุปความคิดเห็นของนักเรียน ผู้ปกครอง และผู้ผลิตรายการ
เกี่ยวกับรูปแบบรายการโทรทัศน์ที่เหมาะสมกับเยาวชน ในลำดับชั้นการเรียนรู้ด้านพุทธิพิสัย

นักเรียน ผู้ปกครอง และผู้ผลิตรายการ มีความคิดเห็นเหมือนกันส่วนใหญ่ว่า
รูปแบบรายการการ์ตูน เหมาะสมสำหรับการสอนให้เกิดการเรียนรู้ในขั้นต้น

นักเรียน ผู้ปกครอง และผู้ผลิตรายการ มีความคิดเห็นเหมือนกันส่วนใหญ่ว่า
รูปแบบรายการสอนโดยตรง เหมาะสมสำหรับการสอนให้เกิดการเรียนรู้ในขั้นค่อนข้างต่ำ

นักเรียน ผู้ปกครอง และผู้ผลิตรายการ มีความคิดเห็นเหมือนกันส่วนใหญ่ว่า รูปแบบรายการการบรรยายประกอบเรื่อง เหมาะสมสำหรับการสอนให้เกิดการเรียนรู้ใน ชั้นก่อนข้างต่ำ

นักเรียน ผู้ปกครอง และผู้ผลิตรายการ มีความคิดเห็นเหมือนกันส่วนใหญ่ว่า รูปแบบรายการสนทนา อภิปราย เหมาะสมสำหรับการสอนให้เกิดการเรียนรู้ในชั้นกลาง

นักเรียน ผู้ปกครอง และผู้ผลิตรายการ มีความคิดเห็นเหมือนกันส่วนใหญ่ว่า รูปแบบรายการสาธิต ทดลอง เหมาะสมสำหรับการสอนให้เกิดการเรียนรู้ในชั้นกลาง

นักเรียน ผู้ปกครอง และผู้ผลิตรายการ มีความคิดเห็นเหมือนกันส่วนใหญ่ว่า รูปแบบรายการแสดง หรือการละเล่นพื้นบ้าน เหมาะสมสำหรับการสอนให้เกิดการเรียนรู้ในชั้นต่ำ

นักเรียน มีความคิดเห็นว่าเป็นว่า รูปแบบรายการเกม และการตอบปัญหา เหมาะสม สำหรับการสอนให้เกิดการเรียนรู้ในชั้นกลาง ผู้ปกครองมีความคิดเห็นว่าเป็นว่า เหมาะสมสำหรับการสอนให้เกิดการเรียนรู้ในชั้นต่ำ และผู้ผลิตรายการมีความคิดเห็นว่าเป็นว่า เหมาะสมสำหรับการสอนให้เกิดการเรียนรู้ในชั้นสูงได้

นักเรียน ผู้ปกครอง และผู้ผลิตรายการ มีความคิดเห็นเหมือนกันส่วนใหญ่ว่า รูปแบบรายการมิวสิควิดีโอ เหมาะสมสำหรับการสอนให้เกิดการเรียนรู้ในชั้นต่ำ

นักเรียน ผู้ปกครอง และผู้ผลิตรายการ มีความคิดเห็นเหมือนกันส่วนใหญ่ว่า รูปแบบรายการสารคดี เหมาะสมสำหรับการสอนให้เกิดการเรียนรู้ในชั้นก่อนข้างต่ำ

นักเรียน ผู้ปกครอง และผู้ผลิตรายการ มีความคิดเห็นเหมือนกันส่วนใหญ่ว่า รูปแบบรายการกึ่งสารคดี เหมาะสมสำหรับการสอนให้เกิดการเรียนรู้ในชั้นก่อนข้างต่ำ

นักเรียน ผู้ปกครอง และผู้ผลิตรายการ มีความคิดเห็นเหมือนกันส่วนใหญ่ว่า รูปแบบรายการละคร เหมาะสมสำหรับการสอนให้เกิดการเรียนรู้ในชั้นค่อนข้างต่ำ

ความคิดเห็นของนักเรียน ผู้ปกครอง และผู้ผลิตรายการ เกี่ยวกับรูปแบบรายการโทรทัศน์การศึกษาที่เหมาะสมสำหรับเยาวชน ในลำดับชั้นการเรียนรู้ด้านเจตพิสัย

นักเรียน ผู้ปกครอง และผู้ผลิตรายการ มีความคิดเห็นเหมือนกันส่วนใหญ่ว่า รูปแบบรายการการ์ตูน เหมาะสมสำหรับการสอนให้เกิดการเรียนรู้ในชั้นต่ำ

นักเรียน ผู้ปกครอง และผู้ผลิตรายการ มีความคิดเห็นเหมือนกันส่วนใหญ่ว่า รูปแบบรายการสอนโดยตรง เหมาะสมสำหรับการสอนให้เกิดการเรียนรู้ในชั้นต่ำ

นักเรียน ผู้ปกครอง และผู้ผลิตรายการ มีความคิดเห็นเหมือนกันส่วนใหญ่ว่า รูปแบบรายการการบรรยายประกอบเรื่อง เหมาะสมสำหรับการสอนให้เกิดการเรียนรู้ในชั้นกลาง

นักเรียน และผู้ผลิตรายการ มีความคิดเห็นเหมือนกันส่วนใหญ่ว่า รูปแบบรายการสนทนา อภิปราย เหมาะสมสำหรับการสอนให้เกิดการเรียนรู้ในชั้นกลาง สำหรับผู้ปกครองมีความคิดเห็นว่า เหมาะสมสำหรับการสอนให้เกิดการเรียนรู้ในชั้นต่ำ

นักเรียน มีความคิดเห็นว่า รูปแบบรายการสาธิต ทดลอง เหมาะสมสำหรับการสอนให้เกิดการเรียนรู้ในชั้นกลาง สำหรับผู้ปกครอง และผู้ผลิตรายการมีความคิดเห็นว่า เหมาะสมสำหรับการสอนให้เกิดการเรียนรู้ในชั้นต่ำ

นักเรียน ผู้ปกครอง และผู้ผลิตรายการ มีความคิดเห็นเหมือนกันส่วนใหญ่ว่า รูปแบบรายการแสดง หรือการเล่นพื้นบ้าน เหมาะสมสำหรับการสอนให้เกิดการเรียนรู้ในชั้นต่ำ

นักเรียน ผู้ปกครอง และผู้ผลิตรายการ มีความคิดเห็นเหมือนกันส่วนใหญ่ว่า รูปแบบรายการเกมและการตอบปัญหา เหมาะสมสำหรับการสอนให้เกิดการเรียนรู้ในชั้นต่ำ

นักเรียน และผู้ปกครอง มีความคิดเห็นเหมือนกันส่วนใหญ่ว่า รูปแบบรายการมิวสิควิดีโอ เหมาะสมสำหรับการสอนให้เกิดการเรียนรู้ในชั้นต่ำ สำหรับผู้ผลิตรายการมีความคิดเห็นว่า เหมาะสมสำหรับการสอนให้เกิดการเรียนรู้ในชั้นสูงได้

นักเรียน ผู้ปกครอง และผู้ผลิตรายการ มีความคิดเห็นเหมือนกันส่วนใหญ่ว่า รูปแบบรายการสารคดี เหมาะสมสำหรับการสอนให้เกิดการเรียนรู้ในชั้นกลาง

นักเรียน ผู้ปกครอง และผู้ผลิตรายการ มีความคิดเห็นเหมือนกันส่วนใหญ่ว่า รูปแบบรายการกึ่งสารคดี เหมาะสมสำหรับการสอนให้เกิดการเรียนรู้ในชั้นกลาง

นักเรียน ผู้ปกครอง และผู้ผลิตรายการ มีความคิดเห็นเหมือนกันส่วนใหญ่ว่า รูปแบบรายการละคร เหมาะสมสำหรับการสอนให้เกิดการเรียนรู้ในชั้นต่ำ

ความคิดเห็นของนักเรียน ผู้ปกครอง และผู้ผลิตรายการ เกี่ยวกับรูปแบบรายการโทรทัศน์การศึกษาที่เหมาะสมสำหรับเยาวชน ในลำดับชั้นการเรียนรู้ด้านทักษะพิสัย

นักเรียน ผู้ปกครอง และผู้ผลิตรายการ มีความคิดเห็นเหมือนกันส่วนใหญ่ว่า รูปแบบรายการการ์ตูน เหมาะสมสำหรับการสอนให้เกิดการเรียนรู้ในชั้นต่ำ

นักเรียน ผู้ปกครอง และผู้ผลิตรายการ มีความคิดเห็นเหมือนกันส่วนใหญ่ว่า รูปแบบรายการสอนโดยตรง เหมาะสมสำหรับการสอนให้เกิดการเรียนรู้ในชั้นต่ำ

นักเรียน ผู้ปกครอง และผู้ผลิตรายการ มีความคิดเห็นเหมือนกันส่วนใหญ่ว่า รูปแบบรายการการบรรยายประกอบเรื่อง เหมาะสมสำหรับการสอนให้เกิดการเรียนรู้ในชั้นต่ำ

นักเรียน ผู้ปกครอง และผู้ผลิตรายการ มีความคิดเห็นเหมือนกันส่วนใหญ่ว่า รูปแบบรายการสนทนา อภิปราย เหมาะสมสำหรับการสอนให้เกิดการเรียนรู้ในขั้นต่ำ

นักเรียน ผู้ปกครอง และผู้ผลิตรายการ มีความคิดเห็นเหมือนกันส่วนใหญ่ว่า รูปแบบรายการสาธิต ทดลอง เหมาะสมสำหรับการสอนให้เกิดการเรียนรู้ในขั้นกลาง

นักเรียน มีความคิดเห็นว่า รูปแบบรายการแสดง หรือการละเล่นพื้นบ้าน เหมาะสมสำหรับการสอนให้เกิดการเรียนรู้ในขั้นกลาง สำหรับผู้ปกครองและผู้ผลิตรายการ มีความคิดเห็นเหมือนกันส่วนใหญ่ว่า เหมาะสมสำหรับการสอนให้เกิดการเรียนรู้ในขั้นต่ำ

นักเรียน ผู้ปกครอง และผู้ผลิตรายการ มีความคิดเห็นเหมือนกันส่วนใหญ่ว่า รูปแบบรายการเกมและการตอบปัญหา เหมาะสมสำหรับการสอนให้เกิดการเรียนรู้ในขั้นต่ำ

นักเรียน ผู้ปกครอง และผู้ผลิตรายการ มีความคิดเห็นเหมือนกันส่วนใหญ่ว่า รูปแบบรายการมิวสิควิดีโอ เหมาะสมสำหรับการสอนให้เกิดการเรียนรู้ในขั้นต่ำ

นักเรียน ผู้ปกครอง และผู้ผลิตรายการ มีความคิดเห็นเหมือนกันส่วนใหญ่ว่า รูปแบบรายการสารคดี เหมาะสมสำหรับการสอนให้เกิดการเรียนรู้ในขั้นต่ำ

นักเรียน ผู้ปกครอง และผู้ผลิตรายการ มีความคิดเห็นเหมือนกันส่วนใหญ่ว่า รูปแบบรายการกึ่งสารคดี เหมาะสมสำหรับการสอนให้เกิดการเรียนรู้ในขั้นต่ำ

นักเรียน และผู้ปกครอง มีความคิดเห็นเหมือนกันส่วนใหญ่ว่า รูปแบบรายการละคร เหมาะสมสำหรับการสอนให้เกิดการเรียนรู้ในขั้นต่ำ สำหรับผู้ผลิตรายการ มีความเห็นว่า เหมาะสมสำหรับการสอนให้เกิดการเรียนรู้ในขั้นกลาง

ความเห็นเกี่ยวกับสภาพทั่วไปของรายการโทรทัศน์การศึกษา

ผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นนักเรียนและผู้ปกครองส่วนใหญ่มีความเห็นว่ารายการโทรทัศน์การศึกษาที่ออกอากาศแต่ละสถานี เฉลี่ยรายการละ 30 นาทีนั้น เหมาะสมดีแล้ว แต่ผู้ผลิตรายการส่วนใหญ่เห็นว่ายาวเกินไป นักเรียนและผู้ปกครองส่วนใหญ่เห็นว่าผู้ดำเนินรายการหรือพิธีกรต้องการให้มีทั้งชายและหญิงรวมกัน โดยนักเรียนเห็นว่าพิธีกรควรอยู่ในวัยวัยรุ่นและมีชื่อเสียง แต่ผู้ปกครองเห็นว่า ควรอยู่ในวัยผู้ใหญ่ และไม่จำเป็นต้องมีชื่อเสียง นักเรียนและผู้ปกครองส่วนใหญ่เห็นว่าการแต่งกายของผู้ดำเนินรายการ ควรเป็นแฟชั่นตามสมัยนิยม สำหรับช่วงเวลาในการชมรายการ นักเรียนส่วนใหญ่ต้องการชมรายการในช่วงเช้า และส่วนใหญ่มีปัญหาเกี่ยวกับเวลาในการออกอากาศในรายการโทรทัศน์การศึกษา เพราะว่าช่วงเวลาออกอากาศยังไม่ถึงบ้าน สำหรับเนื้อหารายการโทรทัศน์ศึกษานั้น ส่วนใหญ่ต้องการเนื้อหารายการเกี่ยวกับภาษา และสิ่งแวดล้อม ธรรมชาติ ส่วนผู้ปกครองส่วนใหญ่เห็นว่าช่วงเวลาที่ต้องการให้บุตรหลานชมรายการ คือ ช่วงเย็น และส่วนใหญ่จะมีส่วนร่วมหรือให้คำแนะนำในการชมรายการโทรทัศน์การศึกษา สำหรับเนื้อหารายการโทรทัศน์ศึกษานั้น ส่วนใหญ่ต้องการเนื้อหาเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม ธรรมชาติ และภาษา

ผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นผู้ผลิตรายการส่วนใหญ่มีความเห็นว่า รูปแบบรายการโทรทัศน์ที่ผลิตมากที่สุด คือ รูปแบบรายการสารคดี และรูปแบบรายการที่ถนัดที่สุด ได้แก่ รายการสารคดี สำหรับรูปแบบรายการที่ต้องการผลิตมากที่สุด คือ รายการสารคดี และรายการกึ่งสารคดี ปัญหาอุปสรรคที่พบในการผลิตรายการโทรทัศน์การศึกษา ในด้านผู้อุปถัมภ์รายการนั้น ผู้อุปถัมภ์รายการส่วนใหญ่มีจุดมุ่งหมายทางธุรกิจ และไม่เห็นความสำคัญของรายการโทรทัศน์การศึกษาสำหรับเยาวชน ด้านบุคลากร พบว่า มีไม่เพียงพอทั้งจำนวนและคุณภาพมีเวลาในการเตรียมการน้อย และผู้บริหารสถานีโทรทัศน์ไม่ให้ความสำคัญต่อรายการโทรทัศน์การศึกษา สำหรับเนื้อหารายการโทรทัศน์ศึกษานั้น ผู้ผลิตรายการต้องการผลิตรายการที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม ธรรมชาติและวัฒนธรรมประเพณีไทย

สรุปการวิจัย

ความคิดเห็นของนักเรียน ผู้ปกครอง และผู้ผลิตรายการ เกี่ยวกับรูปแบบรายการโทรทัศน์การศึกษาที่เหมาะสมสำหรับเยาวชนในแต่ละระดับชั้นการเรียนรู้ ส่วนใหญ่จะมีความคิดเห็นเหมือนกัน แต่มีบางรูปแบบรายการที่แตกต่างกัน ดังนี้

1. รูปแบบรายการการ์ตูน การสอนโดยตรง และการบรรยายประกอบเรื่อง เหมาะสมสำหรับการสอนให้เกิดการเรียนรู้ขั้นต้นในด้านพุทธิพิสัย เจตพิสัย และทักษะพิสัย
2. รูปแบบรายการสนทนา อภิปราย เหมาะสมสำหรับการสอนให้เกิดการเรียนรู้ชั้นกลางในด้านพุทธิพิสัย ขั้นต้นในด้านทักษะพิสัย แต่ในด้านเจตพิสัยผู้ปกครองมีความคิดเห็นที่เหมาะสมขั้นต่ำ นักเรียนและผู้ผลิตรายการ มีความคิดเห็นเหมือนกันว่าเหมาะสมในขั้นกลาง
3. รูปแบบรายการสาธิต ทดลอง เหมาะสมสำหรับการสอนให้เกิดการเรียนรู้ชั้นกลางด้านพุทธิพิสัย และด้านทักษะพิสัย แต่ในด้านเจตพิสัยนักเรียนมีความคิดเห็นที่เหมาะสมในขั้นกลาง ผู้ปกครองและผู้ผลิตรายการ มีความคิดเห็นที่เหมาะสมขั้นต่ำ
4. รูปแบบรายการแสดง และการละเล่นพื้นบ้านเหมาะสมสำหรับการสอนให้เกิดการเรียนรู้ขั้นต้นด้านพุทธิพิสัย และเจตพิสัย แต่ในด้านทักษะพิสัยนักเรียนมีความคิดเห็นที่เหมาะสมในขั้นกลาง ผู้ปกครองและผู้ผลิตรายการมีความคิดเห็นที่เหมาะสมขั้นต่ำ
5. รูปแบบรายการเกม และการตอบปัญหา เหมาะสมสำหรับการสอนให้เกิดการเรียนรู้ขั้นต้นในด้านเจตพิสัย และทักษะพิสัย แต่ในด้านพุทธิพิสัยนักเรียนมีความคิดเห็นที่เหมาะสมในขั้นกลาง ผู้ปกครองเห็นว่าเหมาะสมในขั้นต่ำ ผู้ผลิตรายการมีความคิดเห็นที่เหมาะสมในขั้นสูง
6. รูปแบบรายการมิวสิควิดีโอ เหมาะสมสำหรับการสอนให้เกิดการเรียนรู้ในขั้นต้นด้านพุทธิพิสัย และทักษะพิสัย แต่ในด้านเจตพิสัยนักเรียนและผู้ปกครองมีความคิดเห็นที่เหมาะสมขั้นต่ำ ผู้ผลิตรายการมีความคิดเห็นที่เหมาะสมในขั้นสูง
7. รูปแบบรายการสารคดี และรายการกึ่งสารคดี เหมาะสมสำหรับการสอนให้เกิดการเรียนรู้ขั้นต้นด้านพุทธิพิสัย ชั้นกลางในด้านเจตพิสัย และขั้นต้นด้านทักษะพิสัย

8. รูปแบบรายการละคร เหมาะสมสำหรับการสอนให้เกิดการเรียนรู้ในชั้นต่ำในด้านพุทธิสัย และเจตพิสัย แต่ในด้านทักษะพิสัยนักเรียนและผู้ปกครอง มีความคิดเห็นว่าเป็นเหมาะสมในชั้นต่ำ

อภิปรายผลการวิจัย

กลุ่มผู้ชม และกลุ่มผู้ผลิตรายการ มีความคิดเห็นเหมือนกันว่ารูปแบบรายการการ์ตูน รายการมิวสิควิดีโอ และรูปแบบรายการละคร เหมาะสมสำหรับการสอนให้เกิดการเรียนรู้ในชั้นต่ำในด้านพุทธิสัย เจตพิสัย และทักษะพิสัย เพราะการที่จะทำให้เกิดความจำเรื่องราวต่าง ๆ เกิดความสนใจที่จะติดตามชม และรับรู้ได้ดีนั้น ควรมีการนำเสนอเนื้อหาที่มีตัวละคร หรือผู้แสดงที่ต่อเนื่องเป็นเรื่องเดียวกัน ซึ่งเป็นลักษณะของรายการการ์ตูน รายการมิวสิควิดีโอ และรายการละคร ที่มักจะนำเสนอเนื้อหาที่เป็นเรื่องราว สร้างฉากเหมือนจริงเน้นความบันเทิง ความเพลิดเพลิน สนุกสนาน โดยเฉพาะรายการการ์ตูนจะเป็นเรื่องราวที่มีลักษณะภาพขบขัน สื่อความหมายได้อย่างรวดเร็ว ทำให้มีคุณค่าทางการศึกษานำของความกระชับ และดึงดูดความสนใจ (Kinder, 1959) เป็นที่น่าสังเกตว่ารูปแบบรายการละครนั้น น่าจะอยู่ในการเรียนรู้ขั้นสูงแต่ผลการวิจัยอยู่ในชั้นต่ำ เพราะลักษณะของรายการละครนั้น สามารถทำให้ผู้ชมเกิดอารมณ์รู้สึกคล้อยตามเหมือนได้เข้าไปอยู่ในเหตุการณ์นั้นด้วย (เกษม ตันติผลาชีวะ, 2531)

กลุ่มผู้ชม และกลุ่มผู้ผลิตรายการ มีความคิดเห็นเหมือนกันว่า รูปแบบรายการสอนโดยตรง เหมาะสมสำหรับการสอนให้เกิดการเรียนรู้ค่อนข้างต่ำด้านพุทธิสัย ชั้นต่ำด้านเจตพิสัย และทักษะพิสัยนั้น เพราะรูปแบบรายการโทรทัศน์ที่เสนอการเรียนการสอนของครูในแต่ละเนื้อหาวิชา มีกลุ่มเป้าหมายหลักของรายการที่ชัดเจน ผู้ชมเหมือนอยู่ในห้องเรียนปกติ และยังสามารถทำการบันทึกเทปโทรทัศน์ซึ่งช่วยลดความบกพร่องต่าง ๆ ได้อย่างดีก่อนจะนำไปสู่ผู้ชมหรือผู้เรียน ทำให้เยาวชนเกิดความเข้าใจเนื้อหา สนใจ และรับรู้ได้ดี

กลุ่มผู้ชม และกลุ่มผู้ผลิตรายการ มีความคิดเห็นเหมือนกันว่า รูปแบบรายการบรรยายประกอบเรื่อง รายการสารคดี และรายการกึ่งสารคดี เหมาะสมสำหรับการสอน

ทำให้เกิดการเรียนรู้ค่อนข้างต่ำในด้านพุทธิพิสัย ชั้นกลางในด้านเจตพิสัย และชั้นต่ำในด้านทักษะพิสัย เพราะรูปแบบรายการบรรยายประกอบเรื่อง รายการสารคดี และรายการกึ่งสารคดีนั้น มักจะมีการนำเสนอรายการโดยมีเสียงบรรยายประกอบภาพ (สุโขทัยธรรมมาธิราช, 2531) แต่เป็นที่น่าสังเกตว่ารูปแบบรายการสารคดีนั้น น่าจะอยู่ในการเรียนรู้ชั้นสูง แต่ผลการวิจัยอยู่ในชั้นค่อนข้างต่ำ เพราะคุณสมบัติที่ดีของรายการสารคดีนั้นสามารถโน้มน้าวจิตใจ กระตุ้นเตือนให้ผู้ชมเกิดความตระหนักถึงความสำคัญ และเข้าใจปัญหาต่าง ๆ อย่างแท้จริง (วรธมา เจือวัฒนศิริกุล, 2531) รวมทั้งผู้ชมสามารถนำสิ่งต่าง ๆ ที่เสนอในรายการไปใช้ให้เกิดประโยชน์ ตลอดจนพัฒนาคุณภาพชีวิตให้ดียิ่งขึ้น

กลุ่มผู้ชม และกลุ่มผู้ผลิตรายการ มีความคิดเห็นเหมือนกันว่า รูปแบบรายการสนทนา อภิปราย เหมาะสมสำหรับการสอนให้เกิดการเรียนรู้ในชั้นกลางในด้านพุทธิพิสัย และเจตพิสัย ชั้นต่ำในด้านทักษะพิสัย เพราะรูปแบบรายการสนทนา อภิปราย มีลักษณะเป็นการพูดคุยกันตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป มาแสดงความคิดเห็นแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกันโดยมีผู้ดำเนินรายการอภิปรายตั้งประเด็นหรือคำถาม ทำให้ผู้ร่วมรายการมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็น ทำให้เกิดมุมมองที่กว้างขึ้น สามารถที่จะวิเคราะห์และรับรู้เรื่องราวต่าง ๆ ได้อย่างกว้างขวางด้วย

กลุ่มผู้ชม และกลุ่มผู้ผลิตรายการ มีความคิดเห็นเหมือนกันว่า รูปแบบรายการสาธิต ทดลอง เหมาะสมสำหรับการสอนให้เกิดการเรียนรู้ชั้นกลางในด้านพุทธิพิสัย ในด้านเจตพิสัย นักเรียนเห็นว่าเหมาะสมในชั้นกลาง ผู้ปกครองและผู้ผลิตรายการเห็นว่าเหมาะสมในชั้นต่ำ กลุ่มผู้ชม และผู้ผลิตรายการ มีความคิดเห็นเหมือนกันว่าเหมาะสมในชั้นกลางในด้านทักษะพิสัย เป็นที่น่าสังเกตว่ารูปแบบรายการสาธิต ทดลองน่าจะอยู่ในการเรียนรู้ชั้นสูง เพราะรูปแบบรายการสาธิต ทดลอง เป็นการนำเสนอรายการโดยการเสนอ "วิธีทำ" สิ่งใดสิ่งหนึ่ง เพื่อให้ผู้ชมได้แนวทางนำไปปฏิบัติจริงได้

กลุ่มผู้ชม และกลุ่มผู้ผลิตรายการ มีความคิดเห็นเหมือนกันว่า รูปแบบรายการแสดงหรือการละเล่นพื้นบ้าน เหมาะสมสำหรับการสอนให้เกิดการเรียนรู้ชั้นต่ำในด้านพุทธิพิสัย และเจตพิสัย ในด้านทักษะพิสัย นักเรียนเห็นว่าเหมาะสมในชั้นกลาง ผู้ปกครองและผู้ผลิ

รายการเห็นว่าเหมาะสมในขั้นต่ำ เป็นที่น่าสังเกตว่ารูปแบบการแสดงหรือการละเล่นพื้นบ้าน น่าจะอยู่ในการเรียนรู้ขั้นสูง เพราะคุณสมบัติของการแสดงหรือการละเล่นพื้นบ้านนั้น เป็นการเสนอความรู้ ข่าวดสารผ่านสื่อพื้นบ้าน ซึ่งเป็นการให้ความบันเทิง สนุกสนาน โดยจะแตกต่างตามลักษณะของท้องถิ่นนั้น ๆ ซึ่งจะทำให้เกิด ค่านิยม จริยธรรมและคุณธรรมอันดีงาม ตลอดจนช่วยรักษาที่สถานของสังคมด้วย (เอนก นาวิกมูล, 2530)

กลุ่มผู้ชม และกลุ่มผู้ผลิตรายการ มีความคิดเห็นเหมือนกันว่า รูปแบบรายการ เกม และการตอบปัญหา เหมาะสมสำหรับการสอนให้เกิดการเรียนรู้ขั้นต่ำในด้านเจตพิสัย และทักษะพิสัย ในด้านพุทธิพิสัยนักเรียนเห็นว่าเหมาะสมในขั้นกลาง ผู้ปกครองเห็นว่าเหมาะสมในขั้นต่ำ ผู้ผลิตรายการเห็นว่าเหมาะสมในขั้นสูง เป็นที่น่าสังเกตว่ารูปแบบรายการ เกม และการตอบปัญหา น่าจะอยู่ในขั้นการเรียนรู้ขั้นสูง เนื่องจากลักษณะของรายการเกม และการตอบปัญหาเป็นรายการที่จัดให้มีการแข่งขันระหว่างกลุ่มผู้ร่วมรายการให้มีการเล่นเกม ตอบปัญหา สามารถดึงดูดความสนใจของผู้ร่วมรายการได้ดี (Varenhorst, 1973) และทำให้เกิดทักษะต่าง ๆ เป็นการฝึกให้รู้จักตัดสินใจ แก้ปัญหา และลดความขัดแย้งระหว่างบุคคลได้ (Kane, 1971)

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ในการวิจัยครั้งนี้ได้ศึกษารายการโทรทัศน์การศึกษาที่เหมาะสมสำหรับเยาวชนที่สัมพันธ์กับวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมซึ่งค่อนข้างเฉพาะด้าน ผู้ตอบแบบสอบถามอาจเกิดความจำกัดของความคิดเห็น จึงน่าจะมีการศึกษารายการโทรทัศน์การศึกษาที่เหมาะสมโดยพิจารณาด้านอื่น ๆ ด้วย เช่น ในจุดมุ่งหมายของการเรียน ความพึงพอใจ เป็นต้น

2. รูปแบบรายการโทรทัศน์การศึกษา จากผลการวิจัยนี้ส่วนใหญ่อยู่ในลำดับขั้นการเรียนรู้ต่ำ จึงน่าจะมีการปรับปรุงและผลิตรายการที่เอื้อต่อผู้ชมในลำดับขั้นการเรียนรู้ที่สูงขึ้น และผู้ผลิตรายการควรคำนึงถึงความคิดเห็นของผู้ชม ในกรณีที่มีความคิดเห็นไม่เหมือนกัน

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

ในการวิจัยครั้งนี้ไม่ได้ศึกษาสาเหตุของความเหมือนกัน หรือความแตกต่างของ
กลุ่มผู้ชม และผู้ผลิตรายการ ของรูปแบบรายการโทรทัศน์ที่เหมาะสมสำหรับเยาวชน จึงน่า
จะมีการวิจัย